

॥ શ્રી મહાવીરાય નમઃ॥

શ્રી ગ્રેટર બોમ્બે વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

સંચાલિત

માતૃશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

Website : www.jainshikshan.org

E mail : jainshikshanboard@gmail.com

૧૨ જાન્યુઆરી ૨૦૨૫

મહિલા મંડળ

કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : ૧) જે પ્રમાણે સવાલ પૂછ્યા હોય તે જ પ્રમાણે જવાબ લખવા. વાતી કે થોકડાના લાંબા જવાબ લખવા નહિ.

૨) આપના જવાબ પેપરમાં આપે ઓપન બુક આપી છે કે રેચ્યુલર તે ખાસ લખજો. જેમણે નહીં લખ્યું હોય તેમનો નંબર આવશે તો પણ નંબર આપવામાં નહીં આવે.

OPEN BOOK / REGULAR

શ્રેણી - ૧૨

WRITER YES / NO

STUDENT NAME		ROLL NO.	
DATE OF BIRTH		MOBILE NO.	
SANGH NAME		SUPARVISOR NAME	
MAHILA MANDAL		SUPARVISOR SIGN.	

MARKS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOTAL

(૧૫)

પ્ર.૧ સામાયિક પ્રતિક્રમણના આધારે લખો.

(૧) પાઠપૂર્તિ કરો.

(૧૦)

૧. જ્ઞાસાકુસંતુ એયં પિ ચ ઇં ચરમેહિં ઉચ્ચાસ નિચ્ચાસેહિં વોચિરામિ તિક્કુ
૨. વેચ્ચમણં કમાલિક ગોવાલિક ભોમાલિક થાપણમોચ્ચો મોટકી
૩. પિતેસુ વા પૂએસુ વા સોણિએસુ વા સુકેસુ વા સુક્ક પુગ્ગલ પરિસાડેસુ વા
૪. ખેતવુટ્ઠી સર્થ અંતરદ્વાએ સચિતાહારે સચિત પડિબદ્ધાહારે, અપ્પોલિઓ સહિ ભક્ષણયા દુપ્પોલિઓ
૫. બારસ વિહરસ સાવગ ધમ્મરસ જં ખંડિયં જં વિરાહિયં તરસ

(૨) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

(૫)

૧. પ્રાણાતિપાતમાં કયા કુલ્યસન આવે છે? પ્રાણાતિપાતમાં મદિરાપાન, માંસાહાર અને શિકાર આ ત્રણ કુલ્યસન આવે છે.
૨. માત્ર હા કે ના લખો. સાધુને સમકિત હોય? હા સાધુ નરકમાં જાય? ના
૩. સાધુ-સાધ્વીનું શરણું લેવા શું કરવું જોઈએ? સાચા શ્રાવક બનવું.

૪. આત્મ જાગૃતિને સુરક્ષિત રાખવા માટે શેનો ત્યાગ અને શેનો સ્વીકાર કરવાનો છે?

આત્મ જાગૃતિને સુરક્ષિત રાખવા માટે ઉન્માર્ગનો ત્યાગ અને મોક્ષમાર્ગનો સ્વીકાર કરવાનો છે.

પ. સામાયિકનો આઠમો પાઠ શેના વિશે છે? સામાયિકમાં જાણતા કે અજાણતા લાગેલા દોષોની આલોચના કરી માફી માંગવા વિશે છે.

(૫૫)

પ્ર.૨ (અ) મોટા બાસઠિયાના આધારે જવાબ લખો.

(૩૫)

(૧) નીચેના બોલનો સંપૂર્ણ બાસઠિયો લખો.

(૧૨)

૧. મનુષ્યાણી જીવના ભેદ ૨ તે સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિયના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા, ગુણસ્થાન ૧૪, યોગ ૧૩,

આઠારકના બે વર્જને, ઉપયોગ ૧૨, લેશ્યા ૬.

૨. સૂક્ષ્મ જીવના ભેદ ૨ તે સૂક્ષ્મ ઓકેન્દ્રિયના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા ગુણસ્થાન ૧ તે પ્રથમ, યોગ ૩ તે ૨ ઔદારિક ૧ કાર્મણ, ઉપયોગ ૩ તે ૨ અજ્ઞાન ૧ અચક્ષુ દર્શન, લેશ્યા ૩ પ્રથમ.

૩. અવેદી જીવનો ભેદ ૧ તે સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય પર્યાપ્તો, ગુણસ્થાન ૬ તે ૯ થી ૧૪, યોગ ૧૧ તે ૪ મનના ૪ વચન, ૧ ઔદારિક કાયયોગ, ૧ ઔદારિક મિશ્ર કાયયોગ, ૧ કાર્મણ કાયયોગ, ઉપયોગ ૯ તે ૩ અજ્ઞાન વર્જને, લેશ્યા ૧ શુક્લ લેશ્યા.

૪. પરિહાર વિશુદ્ધ ચારિત્ર જીવનો ભેદ ૧ તે સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય પર્યાપ્તો, ગુણસ્થાન ૨ તે છટ્ટું સાતમું, યોગ ૯ તે ૪ મન ૨ વચન ૧ ઔદારિક કાયયોગ, ઉપયોગ ૭ તે ૪ જ્ઞાન ૩ દર્શન, લેશ્યા ૩ શુભ લેશ્યા.

પ. સર્પિન્દિયા જીવના ભેદ ૧૪, ગુણસ્થાન ૧૨ પ્રથમ, યોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦ તે ૨ કેવળના વર્જને, લેશ્યા ૬.

૬. સમામિથ્યાત્વ દષ્ટિ જીવનો ભેદ તે ૧ સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય પર્યા., ગુણસ્થાન ૧ તે ત્રીજું, યોગ ૧૦ તે ૪ મન ૪ વચન ૧ ઔદારિક ૧ વૈકિંચ, ઉપયોગ ૬ તે ૩ અજ્ઞાન ૩ દર્શન, લેશ્યા ૬.

(૨) અલ્પબહુત્વ લખો.

(૬)

૧. કાય દ્વાર સર્વથી થોડા ત્રસકાય, તેથી તેઉકાય અસંખ્યાતગુણા, તેથી પૃથ્વીકાય વિશેષાધિક, તેથી અપ્કાય વિશેષાધિક, તેથી વાઉકાય વિશેષાધિક, તેથી અકાય અનંતગુણા, તેથી વનસ્પતિ અનંતગુણા, તેથી સકાય વિશેષાધિક.

૨. કષાય દ્વાર સર્વથી થોડા અકષાયી, તેથી માન કષાયી અનંતગુણા, તેથી ક્રોધ કષાયી વિશેષાધિક, તેથી માયા કષાયી વિશેષાધિક, તેથી લોભ કષાયી વિશેષાધિક, તેથી સકષાયી વિશેષાધિક.

(૩) કોઠો બનાવીને નીચેના જોલનો બાસઠિયો લખો. (માત્ર આંકડામાં)

(૧૦)

જોલનું નામ	જીવના ભેદ	ગુણસ્થાન	યોગ	ઉપયોગ	લેક્ષ્યા
૧. વિભંગજ્ઞાની	૨	૨	૧૩	૬	૬
૨. અવસર્પિણીના બીજા આરાના મનુષ્ય	૨	૨	૧૧	૬	૪
૩. અચરમ	૧૪	૧	૧૩	૮	૬
૪. લોહીમાં ઉત્પન્ન થતા જીવ	૧	૧	૩	૪	૩
૫. સંજ્ઞી	૨	૧૨	૧૫	૧૦	૬
૬. વચનયોગી કંસારી	૧	૧	૨	૪	૩
૭. અણાહરક	૮	૫	૧	૧૦	૬
૮. નો ભલ્ય નો અભલ્ય	૦	૦	૦	૨	૦
૯. મનવાળો હાથી	૨	૫	૧૩	૮	૬
૧૦. ચક્ષુદર્શન	૬	૧૨	૧૪	૧૦	૬

(૪) અમને ઓળખો. અમે કોણ?

(૭)

૧. મારામાં જીવના ભેદ સાત છે. પર્યામા, અપર્યામા
૨. ચક્ષુ દર્શન હોવા છતાં અમારા અપર્યામામાં ૪ બે દષ્ટિ છે. ચૌરેન્દ્રિય, અસંજ્ઞી તિર્યચ પંચેન્દ્રિય
૩. મારામાં પહેલા સાત ગુણસ્થાન છે. તેજો લેક્ષ્યા, પદ્મ લેક્ષ્યા
૪. મારામાં યોગ પાંચ છે. એકેન્દ્રિય, વાયુકાય, અભાષક, અપર્યામા
૫. હું માત્ર ૧૪ પૂર્વી મનુષ્યમાં હોઉં છું. આહારક શરીર
૬. લબ્ધિની અપેક્ષાએ મારામાં અનાકાર ઉપયોગ હોય છે. સૂક્ષ્મ સંપરાય ચારિત્ર
૭. મારામાં ત્રણ યોગ ત્રણ ઉપયોગ અને ચાર લેક્ષ્યા છે. પૃથ્વીકાય, અપૂકાય, વનસ્પતિકાય

(આ) રૂપી - અરૂપી જોલના આધારે જવાબ લખો.

(૧૦)

(૧) ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૫)

૧. આઠ સ્પર્શી નજરે અથવા ન દેખાય, દેખાય
૨. છ દ્રવ્ય લેક્ષ્યા અને છ ભાવ લેક્ષ્યા છે. રૂપી, અરૂપી
૩. રૂપી ચસ્પર્શીના જોલ અને આઠ સ્પર્શીના જોલ છે. ૩૦, ૫૧
૪. આઠ સ્પર્શમાં પરિણામી સ્પર્શ અને પરિણામી સ્પર્શ છે. સૂક્ષ્મ, બાદર
૫. બાદર પરિણામી સ્પર્શમાં અને અશુભ સ્પર્શ છે. ભારે, ખરખરો

(૨) નીચેના જોલ રૂપી છે કે અરૂપી? કેટલા સ્પર્શી?

(૫)

	રૂપી	અરૂપી	સ્પર્શી
૧. આહારક શરીર	રૂપી	-	૮

૨. વાલુપ્રભા	રૂપી	-	૮
૩. અભયકુમારની બુદ્ધિ	-	અરૂપી	-
૪. કર્મનો રક્કઢ રહે છે તે	રૂપી	-	૪
૫. સત્ય વચન	-	અરૂપી	-

(ઘ) ઉપયોગ અધિકારના આધારે જવાબ લખો. (૧૦)

(૧) નીચેના જીવો કેટલા અને કયા કયા ઉપયોગ લઈને આવે? (૫)

૧. સંજી હાથી યક્ષમાં આવે ૮, ૩ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાન, ૨ દર્શન
૨. ત્રણ સાગરિયા મહાવિદેહના મનુષ્યમાં આવે ૩, ૨ અજ્ઞાન, ૧ દર્શન
૩. ગુલાબનો જીવ ગાજરમાં આવે ૩, ૨ અજ્ઞાન, ૧ દર્શન
૪. મિથ્યાત્વી પાંચમી નરકમાં આવે ૫, ૩ અજ્ઞાન, ૨ દર્શન
૫. કઈ ગતિમાં અવધિજ્ઞાન લઈને અવાય? નારકી, મનુષ્ય અને દેવમાં અવધિજ્ઞાન લઈને સંજીપણે અવાય.

(૨) નીચેના જીવો કેટલા અને કયા કયા ઉપયોગ લઈને નીકળે? (૫)

૧. આદ્રાનો જીવ ૫, ૨ જ્ઞાન, ૨ અજ્ઞાન, ૧ દર્શન
૨. ક્ષાયિક સમકિતી મનુષ્ય ૫ ૩ જ્ઞાન, ૨ દર્શન
૩. પોતાની મેળે ઉત્પન્ન થતો દેડકો ૩, ૨ અજ્ઞાન, ૧ દર્શન
૪. શ્રેણિક રાજાનો જીવ નરકમાંથી ૫, ૩ જ્ઞાન, ૨ દર્શન
૫. કયા ઉપયોગ લઈને કોઈ ગતિમાં જવાતું કે અવાતું નથી? મનઃપર્યવ જ્ઞાન, કેવળ જ્ઞાન, કેવળ દર્શન અને ચક્ષુ દર્શન.

(૧૦)

પ્ર.૩ સંસ્કાર વિભાગના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે શબ્દમાં લખો.

૧. કામમાં મારા-તારાનો ભાવ ન રાખે તો શું થાય? સંવર, નિર્જરા
૨. ચંડકૌશિક નાગે શું કર્યું? શું બન્યા? સંચારો, એકાવતારી
૩. આપણે કોને ઓળખવાના છે? પુણ્ય, પાપ
૪. લાવ લાવની લ્હાય ક્યાં હોય છે? તૃષ્ણા, અસંતોષ
૫. નાના પચ્ચક્રાણ લેવા કોને નજર સામે રાખવાના છે? સંયમ, સંચારા
૬. લોભ કોની તૃષ્ણા છે? કોની આવશ્યકતા નથી? મન, તન

૭. કોની આજ્ઞાને શ્રદ્ધાપૂર્વક સ્વીકારવાની છે? સંત, શાસ્ત્ર

૮. આત્મશક્તિ વધારવા શું છોડવાનું છે? આસક્તિ, અશક્તિ

૯. આત્મા શું છે? શરીર શું છે? જીવ, અજીવ

૧૦. માયાવી જગમાં શેનો ઢોલ વગાડતો રહે છે? બુદ્ધિ, બળ

[૧૦]

પ્ર.૪ વાર્તાના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

૧. મોટો વિજેતા કોણ છે? જે દુર્જય સંગ્રામમાં ૧૦ લાખ યૌદ્ધાઓને એકલો જ જીતી લે છે તેના કરતા વિષય-

કષાયમાં રક્ત પોતાના આત્માને જીતનાર જ મોટો વિજેતા છે.

૨. શેનાથી જીવની અધોગતિ થાય છે? ક્રોધ અને માનથી જીવની અધોગતિ થાય છે.

૩. દેવદત્તા મરીને ક્યાં ગઈ? દેવદત્તા મરીને રત્નપ્રભા નામની પ્રથમ નરકભૂમિમાં નારકીરૂપે ઉત્પન્ન થઈ.

૪. નમિ રાજર્ષિએ કઈ ભાવનાનું ચિંતન કર્યું? નમિ રાજર્ષિએ એકત્વ ભાવનાનું ચિંતન કર્યું.

૫. નમિ રાજા પૂર્વભવમાં દીક્ષા લીધા પછી કાળ કરી ક્યાં ગયા હતા? મહાશુક્ર દેવલોકમાં ગયા હતા.

૬. સિંહસેન રાજા શ્યામા રાણીમાં કેવો રહેતો હતો? મૂર્ચ્છિત અને આસક્ત.

૭. બુદ્ધિમાન સ્થાચી ઘર ક્યાં બનાવે છે? જ્યાં જવાની ઈચ્છા હોય ત્યાં પોતાનું સ્થાચી ઘર બનાવે છે.

૮. મહાસેન રાજાને કેટલી રાણીઓ હતી? મુખ્ય રાણીનું નામ શું હતું?

મહાસેન રાજાને ૧૦૦૦ રાણીઓ હતી. મુખ્ય રાણીનું નામ ધારિણી હતું.

૯. દેવદત્તા ચૌવનમાં કેવી લાગતી હતી? દેવદત્તા ચૌવનમાં અત્યંત રૂપ, લાવણ્ય સહિત હતી.

૧૦. શેની લિપ્સા ભયંકર છે? સ્વાર્થ અને ભોગની લિપ્સા ભયંકર છે.

[૧૦]

પ્ર.૫ નીચેના કાવ્યની પૂર્તિ કરો.

૧. પ્રભુ કહે છે સંકલ્પ કરી લે, સાધુ જીવનમાં મરવું, કોલ આપે પ્રભુ એવા સાધકને,

સિદ્ધક્ષેત્રમાં મળશું (૨) ધર્મી જીવોને આવો (૨) સાથ

ગમે છે.

૨. સ્વયંના જ્ઞાનમાં સ્વયંના ભાનમાં, આતમરમ કહે ઉત્તમ ધ્યાનમાં,

પરની પંચાત ત્યજીને સ્વના સ્વરૂપમાં, સદા હું મસ્ત બની જાઉં.

સ્વયંના જ્ઞાનમાં સ્વયંની સ્થિરતા, ચારિત્રગુણ છે સ્વયંમાં લીનતા,

અંધકાર તજીને પૂર્ણ પ્રકાશમાં, સદા હું મસ્ત

બની જાઉં.

૩. દર્દોની આ પીડા, રડવાથી મટશે નહિ,

કલ્પાંત કરું તો પણ આ દુઃખ ઘટશે નહિ,

દુધ્યાન નથી કરવું, એવું નિશ્ચય

બળ દેજો.

૪. રાગ નથી એને દ્વેષ નથી કોઈ, પ્રેમનો પારાવાર,

નિશ્ચિન કુણાં કાળજડેથી, વહેતી કરુણાની ધાર,

શાતા પામે સઘળા પ્રાણી, એવી પ્રભુ વીરની વાણી

ચંડકૌશિક.

❖ PLEASE CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914 FOR FREE ONLINE SHRENI CLASSES.

❖ NEXT CLASS STARTS FEBRUARY 3RD/4TH MONDAY AND TUESDAY.

❖ TO JOIN OUR TELEGRAM GROUP. CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914.

❖ FOR BOOKS AND EXAM REGISTRATION.